

REMISSYTTRANDE

2026-02-26

FRA beteckning

Dnr 2025FRA2560-2

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

2026-02-26

Fi2025/02168

FRA handläggare

Samuel Guron

Promemorian En effektivare och mer ändamålsenlig anskaffning och användning av lokaler

Försvarets radioanstalt (FRA) vill med tanke på myndighetens behov av säkerhetsskydd inledningsvis framhålla följande.

FRA bedriver signalspaning i syfte att kartlägga bl.a. yttre militära hot, hot mot svensk personal under internationella insatser, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga internationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten. Uppdragsgivarna är fortlöpande i behov av underrättelserapportering och signalspaningsverksamheten bidrar kontinuerligt till att skydda Sverige och svenska intressen.

FRA bedriver även cybersäkerhetsverksamhet. FRA ska ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet och får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt avseende.

Sedan 2024 ansvarar FRA för Nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC) som har i uppgift att utveckla och stärka Sveriges samlade förmåga att förebygga, upptäcka och hantera antagonistiska cyberhot och it-incidenter.

Uppgifter rörande FRA:s verksamhet omfattas i stora delar av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). För uppgifter i allmän handling rörande underrättelseverksamhet gäller sekretess i 95 år. Vissa uppgifter är kvalificerat hemliga.

Mot denna bakgrund har FRA – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande övergripande synpunkter på förslagen i promemorian.

FRA konstaterar att promemorian inte redogör för de säkerhetsskyddsaspekter som kan göra att samverkan och samlokalisering varken är lämplig eller möjlig. FRA saknar ett resonemang om de krav som framgår av bl.a. säkerhetsskyddslagen (2018:585). Det framgår inte vilka konsekvenser förslagen i promemorian får för myndigheter som bedriver sådan verksamhet där det i stor omfattning hanteras säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Det är, inte minst mot bakgrund av ett allt större omvärldshot, nödvändigt att dessa frågor blir belysta i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

FRA bedömer att flera förslag i promemorian riskerar att påverka myndighetens verksamhet negativt. FRA anser därför att myndigheten bör undantas från de krav som föreslås införas i 5–5 b §§ förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning (jfr avsnitten 3.2, 3.3 och 3.4) och att FRA i konsekvens med det inte ska omfattas av de föreskrifter som Statskontoret enligt 12 § samma förordning föreslås få rätt att meddela avseende kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalförsörjningsplanering (jfr avsnitt 3.9).

Synpunkterna nedan följer promemorians disposition.

3.2 En ändamålsenlig och effektiv anskaffning och användning av lokaler

Den verksamhet FRA bedriver innebär att det som huvudregel inte är möjligt att dela information om lokaler på det sätt som sker i mer öppen verksamhet. FRA redovisar i stället sådana uppgifter till en begränsad krets.

Det är i huvudsak Fortifikationsverket som äger och förvaltar landets försvarsfastigheter. Mot bakgrund av bl.a. de höga säkerhetskraven har dock FRA en väl utvecklad intern organisation som arbetar med myndighetens fastighetsfrågor. Allmänt ska framhållas att FRA:s verksamhet är tekniktung och att myndighetens lokaler är anpassade till den signalspanings- och cybersäkerhetsverksamhet som bedrivs. Det betyder att vad som utgör en effektiv och ändamålsenlig användning av en lokal inom FRA är svår att jämföra med andra myndigheter på grund av FRA:s uppdrag. Förutsättningarna för effektivisering är därför begränsade och de anpassningar som förslagen syftar till att åstadkomma är inte

realistiska för FRA:s del. Kravet på att pröva behov av ytor riskerar därutöver att skapa en administrativ börda, utan att vinna de fördelar som är syftet med förslagen. FRA anser därför att myndigheten ska undantas från den skyldighet som föreslås i 5 § ovan nämnda förordning.

3.3 Samverkan

Vad som förts fram i föregående avsnitt har även betydelse för frågan om samverkan. Kravet på att myndigheter ska pröva möjligheten till samverkan riskerar att skapa en administrativ börda för FRA trots att det är svårt att se hur FRA överhuvudtaget ska kunna samverka på det sätt som föreslås. Därutöver menar FRA, i likhet med vad som anges i promemorian, att det förhållandet att en verksamhet har höga krav på säkerhet kan utesluta samverkan. FRA anser att de lokaler som myndigheten använder och den verksamhet som där bedrivs utgör exempel på skäl som "gör att det inte är möjligt att samverka med andra myndigheter" (jfr s. 8 i promemorian). FRA vill framhålla att myndigheten, med beaktande av sina särskilda förutsättningar och den verksamhet som myndigheten bedriver, ställer sig positiv till samverkan. FRA menar dock att myndigheten ska undantas från skyldigheten att pröva samverkan så som den kommer till uttryck i den föreslagna lydelsen i 5 a § ovan nämnda förordning.

3.4 Samlokalisering av mindre arbetsställen

FRA har olika slags lokaler och dessa finns på flera platser i landet. För samtliga arbetsställen gäller höga säkerhetsskyddskrav. I princip saknas förutsättningar för föreslagen effektivisering genom samlokalisering. Ett krav på att pröva möjligheten att samlokalisera med andra myndigheter skulle innebära en avsevärd administrativ börda. Det är FRA:s bedömning att förslaget, för det fall det genomförs, inte kommer att minska myndighetens kostnader eller uppnå andra fördelar. Till det kommer att det, som framgått inledningsvis, som huvudregel är oförenligt med de säkerhetsskyddskrav som ställs på FRA att FRA samlokaliserar på det sätt som förslaget innebär. FRA anser därför att myndigheten ska undantas från skyldigheten att pröva samlokalisering så som den kommer till uttryck i den föreslagna lydelsen i 5 b § ovan nämnda förordning.

3.9 Bemyndigande att meddela föreskrifter

Mot bakgrund av ovan angivna skäl anser FRA att myndigheten inte ska omfattas av de föreskrifter avseende kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalförsörjningsplanering som Statskontoret enligt den föreslagna lydelsen i 12 § ovan nämnda förordning föreslås få rätt att meddela.

I detta ärende har generaldirektören Björn Lyrvall beslutat. I den slutliga handläggningen har också kommunikationschefen Ola Billger, C GD:s stab Marika Dagenbrink, tf. avdelningschefen Anna Karin Åqvist, tf. C rättsenhet 1 Olle Molin, juristen Viktor Berg och juristen, tillika föredragande, Samuel Guron (C JUR:s kansli/rättsenhet 1) deltagit.

Försvarets radioanstalt

Björn Lyrvall

Samuel Guron

Sändlista

Externt

Försvarsdepartementet/EFU

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

C JUR

Bitr. C JUR

C GD:s stab

C KOM

C PS

AC

C JUR:s kansli/C Rätts 1